

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Leentje Savelsberg	Datum	28 januari 2025
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	30131571
E-mail	l.savelsberg@utrecht.nl	Onderwerp	Stand van zaken beroepszaken bestemmingsplannen
Bijlage(n)	2 (onderaan bijgevoegd)	Beleidsveld	Ruimtelijke Ordening

Geachte leden van de raad,

Tijdens de behandeling van de Programmabegroting 2025 in de raadscommissie ROG van 24 oktober 2024 heeft uw raad gevraagd twee keer per jaar een overzicht te krijgen van de stand van zaken van de beroepszaken die lopen over bestemmingsplannen/omgevingsplan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Raad van State). Dit is het eerste overzicht dat u van ons krijgt.

Onherroepelijke bestemmingsplannen

Tegen de meeste bestemmingsplannen die door uw raad zijn vastgesteld wordt geen beroep ingesteld. Vanaf 2022 tot heden gaat dat om 36 bestemmingsplannen waartegen geen beroep is ingesteld. Ook tegen de eerste wijziging van het omgevingsplan Utrecht is geen beroep ingesteld. Tegen 5 bestemmingsplannen is wel beroep aangetekend, maar die beroepen zijn ongegrond verklaard en daarmee zijn deze bestemmingsplannen onherroepelijk. Twee bestemmingsplanprocedures zijn afgerond met een bestuurlijke lus en bij één bestemmingsplan is een amendement van de raad vernietigd.

Daarmee zijn in totaal 44 bestemmingsplannen onherroepelijk geworden sinds begin 2022 en de eerste wijziging omgevingsplan Utrecht. In bijlage 1 staat de complete lijst van al deze onherroepelijke bestemmingsplannen.

Lopende beroepszaken

Er lopen nu 12 beroepszaken tegen bestemmingsplannen bij de Raad van State. Negen bestemmingsplannen daarvan zijn in 2024 vastgesteld. In bijlage 2 staat een uitgebreide beschrijving van de beroepsprocedures en een korte uitleg van een aantal termen die daar gebruikt wordt.

Tegen de volgende bestemmingsplannen loopt een beroepsprocedure:

1. Beurskwartier, 1, vastgesteld op 18 november 2021.
2. Ivoordreef, Overvecht, vastgesteld op 22 december 2022.

Datum 28 januari 2025
Ons kenmerk 30131571

3. Pijlsweerd, Tuinwijk, Vogelenbuurt, Griftpark, vastgesteld op 8 juni 2023.
4. Wittevrouwen, vastgesteld op 18 januari 2024.
5. Zuilen, vastgesteld op 18 januari 2024.
6. Kanaleneiland, Transwijk, vastgesteld op 28 maart 2024.
7. Lage Weide, vastgesteld op 28 maart 2024.
8. Papendorp, vastgesteld op 25 april 2024.
9. Groenewoud, vastgesteld op 25 april 2024.
10. Museumhotel, vastgesteld op 25 april 2024.
11. Strosteege, vastgesteld op 27 juni 2024.
12. Windpark Rijnenburg en Reierscop, vastgesteld op 6 juni 2024.

We merken dat de termijn tussen het vaststellen van het bestemmingsplan door de gemeente en een besluit van de Raad van State over een ingediend beroep vaak groter is dan de gestelde termijn van orde in de wet. Er is landelijk gezien een forse toename van het aantal beroepszaken, waardoor de Raad van State een achterstand heeft in de verwerking hiervan. In 2024 is er een aantal grote ontwikkelbestemmingsplannen behandeld door de Raad van State (Beurskwartier, Merwedekanaalzone deelgebied 5, Europalaan fase 1, Lombokplein, Woningbouw Haarrijn, Haarrijnse plas). Waarvan de laatste 3 inmiddels onherroepelijk zijn en de bestemmingsplannen volledig intact zijn gebleven op een paar ondergeschikte punten bij Merwedekanaalzone deelgebied 5 na (via bestuurlijke lus opgelost).

Wat kunnen we als gemeente doen om dit proces te versnellen?

De Raad van State gaat over haar eigen planning, daar hebben wij geen invloed op. Toch bellen we regelmatig om te vragen wat de stand van zaken is. Daarnaast benutten we de tijd ook om te onderzoeken of het mogelijk is om met de indieners van beroep in gesprek te gaan. Soms leiden deze gesprekken tot intrekking van het beroep.

Ook een herstelbesluit door uw raad op grond van artikel 6:19 Awb tijdens de behandeling van het beroep kan ervoor zorgen dat een geschil sneller beslecht wordt of dat een onderdeel van het bestemmingsplan niet vernietigd wordt of een bestuurlijke lus voorkomen kan worden.

Tot slot

Wij geven uw raad twee keer per jaar een nieuwe stand van zaken over de dan lopende beroepsprocedures. Een keer in het voorjaar en een keer in het najaar. Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben dan horen wij dat uiteraard graag.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Bijlage 1

Lijst van onherroepelijke bestemmingsplannen vanaf 2022- heden

Zonder beroepsprocedure onherroepelijk

1. Maximapark, ParkZuid, blok 10 - Hoge Woerd
2. Hoek Papiermoerbeilaan-Monardastraat, Rijnvliet
3. Jagerskade, Vechthuis
4. Watertoren, Overvecht
5. 't Zand 46
6. Gansstraat 143-147
7. Beneluxlaan 901
8. Zandweg 186a
9. Het Muntgebouw, Leidseweg 90, Lombok
10. Nedereindseweg 511
11. Nedereindseweg 576, wijzigingsplan
12. Nedereindseweg 543
13. Cartesiusdriehoek fase 2-6
14. Jaffastraat 1
15. Koningsweg 135
16. Lomanlaan
17. Kookgas Overvecht Noord
18. Studentenhuisvesting High Five, Cambridgelaan USP
19. Gasleiding Reijerscop
20. Hoek Oudenoord, Stroomstraat, Otterstraat
21. Jutfaseweg 178
22. Nieuw Buurland
23. Internationale school (ISU)
24. HS Oudenrijn (Stedin Station Oudenrijn/Rijnenburg)
25. Tuindorp
26. Hoogbouwkavel Leidsche Rijn Centrum Noord
27. Overvecht-Noordelijke stadsrand, 2e Herziening
28. Marco Pololaan 111-117, Kanaleneiland
29. Zuilense Vecht
30. Rijnenburg, wijzigingsplan Nedereindseweg 516
31. Gasleiding Lage Weide - De Wetering
32. Rotsoord 7
33. Thomas á Kempisplantsoen
34. De Helling 12-14
35. De Meern Noord
36. Chw bestemmingsplan Algemene regels Utrecht
37. 1^e wijziging omgevingsplan Utrecht

Met beroepsprocedure, onherroepelijk na uitspraak Raad van State

1. De Omloop, Laan van Chartroise (beroep ongegrond)
2. Actualisering diverse gebieden 2021 Veegplan (beroep ongegrond)
3. Merwedekanaalzone, deelgebied 4, partiële herziening defensieterrein (beroep ongegrond)
4. Merwedekanaalzone, deelgebied 6, herstelplan Zeenhaenkade (bestuurlijke lus)

Burgemeester en wethouders

Datum 28 januari 2025
Ons kenmerk 30131571

5. Johan Wagenaarkade 1-10 (beroep ongegrond)
6. Woningbouw Haarrijn en Haarrijnseplas (amendement raad vernietigd)
7. Lombokplein, Lombok (beroep ongegrond)
8. Merwedekanaalzone deelgebied 5, Europalaan fase 1 (bestuurlijke lus, beroep deels gegrond)

Bijlage 2

Overzicht lopende beroepszaken

Uitleg termen bij het overzicht

Voorlopige voorziening

Als iemand in beroep gaat blijft het bestemmingsplan/omgevingsplan gelden. Als iemand wil tegenhouden dat er al wordt gebouwd, dan kan diegene bij zijn beroep ook een 'verzoek om een voorlopige voorziening' indienen. Hiervoor is dan op korte termijn een extra zitting. De verzoeker moet aantonen dat er een spoedeisend belang is. Wordt dit verzoek goedgekeurd, dan geldt het bestemmingsplan niet totdat er een beslissing is genomen over het beroep.

STAB-advies

De Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening, kortweg STAB, is een onafhankelijke en onpartijdige deskundige, die de bestuursrechter adviseert over geschillen op het gebied van het fysieke leefmilieu. STAB adviseert uitsluitend op verzoek van de rechter, maar partijen kunnen vragen om STAB een onderzoek te laten verrichten.

Herstelbesluit

Een herstelbesluit (op grond van 6:19 Awb) betekent dat uw raad het bestemmingsplan/omgevingsplan op (ondergeschikte) onderdelen opnieuw vaststelt. De Raad van State betreft het aangepaste bestemmingsplan bij haar uitspraak. Het voordeel nu is dat we nog gebruik kunnen maken van de bestemmingsplanprocedure op grond van oude wet en eventueel herstel niet hoeven te doen met een wijziging omgevingsplan op grond van Omgevingswet, wat veelal veel meer werk en tijd kost en waarbij bovendien andere regels gelden, zoals instructieregels.

Bestuurlijke lus

Een bestuurlijke lus is een opdracht van de Raad van State om binnen een bepaalde termijn het bestemmingsplan/omgevingsplan op onderdelen te herstellen, waarna de Raad van State einduitspraak kan doen.

Tegen zowel een herstelbesluit zoals hierboven genoemd als uitvoering van een bestuurlijke lus staat weer beroep mogelijk. De verwachting is dat de Raad van State eerder bij bestemmingsplannen een bestuurlijke lus zal opleggen vanwege het overgangsrecht rondom de Omgevingswet. We kunnen dan nog gebruik maken van de bestemmingsplanprocedure en hoeven de gebreken niet te herstellen met een wijziging omgevingsplan.

Bestemmingsplannen

Beurskwartier, 1

Vastgesteld op 18 november 2021. Er zijn 6 beroepschriften ingediend door bewoners (sloop woningen, plan onuitvoerbaar vanwege eigendom, hinder en aantasting woongenot door komst woontorens, bezonning), Rabobank (o.a. cumulatie andere projecten, open normen in de regels, parkeren, geluid, bereikbaarheid, bezonning en wind), Jaarbeurs Holding BV (geluid), stichting Klimaat030 (over Klimaatakkoord), SRLEV NV en GVR500 Building BV (o.a. geluid, locatie bebouwing). Er is een STAB-advies gevraagd door de Raad van State. De rechtszitting was op 30 september 2024. Op 27 november 2024 is er een tussenuitspraak gedaan door de Raad van State waarin de Raad van State de gemeente een bestuurlijke lus oplegt en uw raad binnen 26 weken een nieuw raadsbesluit moet nemen over de genoemde punten. Dit bereiden we nu voor. Het gaat o.a. om

Datum 28 januari 2025
Ons kenmerk 30131571

nieuw geluidonderzoek, titel parkeernota in de regel noemen, het begrip nabijheid concretiseren en een juiste bijlage toevoegen. De systematiek van het plan blijft overeind en veel gronden van de appellanten slagen niet. De uitspraak van 27 november 2024 was voor een aantal beroepen een einduitspraak, de beroepen van de bewoners en Stichting Klimaat030 zijn namelijk ongegrond verklaard.

Ivoordreef, Overvecht

Vastgesteld op 22 december 2022. Er zijn 3 beroepen ingediend door Utrechtse Bomenstichting (over Utrechtse groenstructuur, herplantplicht en stikstofdepositie), Stichting Klimaat030 (over Utrechtse energiebeleid) en de Evangelische Broedergemeente Utrecht (geluidsbelasting en aantasting kwaliteit leefomgeving). Het beroep van Klimaat030 is inmiddels ingetrokken. In 2023 was er een voorlopige voorziening gevraagd tegen het bestemmingsplan en tegen de kapvergunning, deze zijn beiden afgewezen. De rechtszitting was op 16 december 2024. We wachten nu op de uitspraak van de Raad van State.

Pijlsweerd, Tuinwijk, Vogelenbuurt, Griftpark

Vastgesteld op 8 juni 2023. Er zijn 4 beroepen ingediend door bewoners (o.a. bestemmingen, dakopbouw, voorwaarden B&B, ontbreken dubbelbestemming Waterstaat) en door Suma Onroerend Goed B.V. (over weghalen functie detailhandel aan de Oudemansstraat). De rechtszitting was op 28 juni 2024. Op 24 juli heeft de Raad van State een tussenuitspraak gedaan en heeft de Raad van State de gemeente een bestuurlijke lus opgelegd. De aanpassing van het bestemmingsplan naar aanleiding van deze bestuurlijke lus ligt nu bij uw raad ter vaststelling. Voor een aantal beroepen was de uitspraak van 24 juli een einduitspraak, waaronder voor Suma Onroerend Goed BV en een bewoner.

Nadat uw raad het aangepaste bestemmingsplan heeft vastgesteld sturen wij dit op naar de Raad van State, waarna er beroep mogelijk is tegen deze aanpassingen. Daarna zal de Raad van State een einduitspraak doen.

Kanaleneiland, Transwijk

Vastgesteld op 28 maart 2024. Er zijn 3 beroepen ingediend door de Utrechtse bomenstichting (over evenementen in Park Transwijk), door Alldents BV (over een aanduiding op de verbeelding) en door MRP Kruisvaartkade BV (over de Pomp-locatie en de woonboten nabij de Kruisvaartkade).

Voor dit bestemmingsplan ligt er een voorstel bij uw raad om een herstelbesluit te nemen op grond van 6:19 Awb over de locaties Nieuw Amsterdamlaan 11 tot en met 27 en Europalaan 95 tot en met 95c. Dit herstelbesluit ziet niet op de beroepen maar op een geconstateerd gebrek in het bestemmingsplan, namelijk dat op de genoemd locaties volumineuze detailhandel was uitgesloten en alleen reguliere detailhandel was toegestaan, terwijl dat niet de bedoeling was. Uw raad heeft hiervoor ook al een voorbereidingsbesluit genomen om ongewenste ontwikkelingen tegen te houden.

Nadat uw raad het aangepaste bestemmingsplan heeft vastgesteld sturen wij dit op naar de Raad van State, waarna er beroep mogelijk is tegen deze aanpassingen. Daarna wachten we op een zittingsdatum en een uitspraak van de Raad van State.

Wittevrouwen

Vastgesteld op 18 januari 2024. Er is 1 beroep ingediend door een eigenaar van 3 panden in het plangebied (over kamerverhuur). Er is nog geen zittingsdatum gepland.

Zuilen

Burgemeester en wethouders

Datum 28 januari 2025
Ons kenmerk 30131571

Vastgesteld op 18 januari 2024. Er is 1 beroep ingediend door een bewoner (over dubbelgebruik wonen en bedrijf). Er is nog geen zittingsdatum gepland.

Papendorp

Vastgesteld op 25 april 2024. Er is 1 beroep ingediend door vereniging Parkmanagement (over parkeren en verkeer). Er is nog geen zittingsdatum gepland.

Groenewoud

Vastgesteld op 25 april 2024. Er is 1 beroep ingediend door vereniging Parkmanagement (over parkeren en verkeer). Er is nog geen zittingsdatum gepland.

Museumhotel

Vastgesteld op 25 april 2024. Er is 1 beroep ingediend door een bewoner (over geluidshinder). Er is nog geen zittingsdatum gepland.

Strosteeg

Vastgesteld op 27 juni 2024. Er is 1 beroepschrift ingediend door bewoners (geluidhinder, hitte). Er is nog geen zittingsdatum gepland. Eerder is er door het college een wijzigingsplan vastgesteld, dat door de Raad van State is vernietigd omdat het wijzigingsplan niet voldeed aan de wijzigingsvoorwaarden zoals opgenomen in het moederplan Binnenstad. Daarna is een bestemmingsplan opgesteld en door uw raad vastgesteld.

Windpark Rijnenburg en Reierscop

Vastgesteld op 6 juni 2024. Er zijn 9 beroepen ingediend door bewoners en door Rijnenburg Projecten C.V. (ontbreken coördinatiebesluit, publicatie MER, geluid, veiligheid). Er is een voorlopige voorziening gevraagd door bewoners en deze is toegewezen op 11 november 2024, met instemming van de gemeente en Rijn Energie. Er is nog geen zittingsdatum gepland voor de bodemzaak.

Lage Weide

Vastgesteld op 28 maart 2024. Er zijn 2 beroepen ingediend door Pouw Bouw (dynamische verwijzing beleidsregel geur) en Milieugroep Zuilen (dynamische verwijzing beleidsregel geur, locatie De Trip). Er is nog geen zittingsdatum gepland.

Dit plan kent een lange geschiedenis en het is zeer complex door de verschillende milieuthema's en de geurproblematiek die hier spelen en door de ruime gebruiks- en bouw mogelijkheden uit oude bestemmingsplannen in relatie tot de beperkte ruimte voor toename van verkeer. In een uitspraak van 29 juni 2016 heeft de Raad van State het bestemmingsplan vernietigd en de raad opgedragen een nieuw besluit te nemen. Op 29 november 2018 heeft de raad het bestemmingsplan opnieuw vastgesteld met inachtneming van deze uitspraak. In een uitspraak van 21 september 2022 heeft de Raad van State het bestemmingsplan van 29 november 2018 vernietigd, omdat de invoergegevens die zijn gehanteerd bij de in dit plan opgenomen geurregeling, onjuistheden bevatten. De geurregeling is bovendien onvoldoende transparant, omdat de beschikbare geurruimte voor bedrijven niet inzichtelijk is. Op 24 maart 2024 heeft uw raad het nieuwe bestemmingsplan vastgesteld met inachtneming van de uitspraak.